

Gospodarske stvari.

Naše goske.

Vsaka gospodinja predobro ve, zakaj ima toliko skrb za svojo kuretino, med njo posebno za goske; natanko ve, koliko ji nese dvorišče, ako spremlja po njem ponosen kokot lepo vrsto tovarišic, a nič manj ne ceni vrednosti in hasna, katerega prinašajo dobro rejene goske. Ni ji torej žal za trud in stroške, katere ima za to svojo perotnino. Od gosij dobiva perje, meso in maščobo. To so poglavitne tri reči, zavoljo katerih se gos redi in pita. Ako želi gospodinja to ali ono, treba bi bilo prav za prav krmjenje ali pitanje posebno vravnati in spominjevati. Tako se je n. pr. dokazalo, da dobijo gosi prav lepo, veliko in gosto perje, ako se jim dajajo dušičnate snovi. Med temi so v prvi vrsti meseni ostanki, mleko in z mlekom zmešana klaja i. dr. Da pa se gos prav močno zredi ali odebeli, pripomaga posebno piča, narejena iz moke, kateri se brez škode sme priliti nekoliko mleka. Sploh se priporoča za ta slučaj krmljenje s tvarinami, ki so ali masne ali imajo dosti ogljenika v sebi, svaški iz testa, zrnje, mleko, semena, n. pr. laneno, oljate snovi itd. Le pri zadnjih je treba pripomniti, da povzročujejo pri mesu, kakor pri masti neprijeten okus. Kar se pa tiče kakovosti gosjega mesa, velja pravilo, da nobena krma njegove izvrstnosti bolj ne pospešuje, kakor samo zrnje, grah, koruza ali tursica in ajda.

Navadno pa gre skrb gospodinjke pri gosih le na to, da se lepo zredijo in ob jednem okusno meso dajo. Kako pa se gosi v to svrhu pametno pitajo? Naj se o tej stvari nekoliko omenimo. Kjer so gosi zaprte, naj se napravi okoli kurnika ali okoli priprave, v kateri so, prazen prostor in ta se ogradi. Tu sem morajo se živali večkrat izpuščati, da se prezračijo in sprehodijo. Dokler so pa v zaporu ali v kurniku, je prav dobro, če se pokrijejo s kako stvarjo, tako da so v temi in v miru. Prvi teden daje se njim najmanj pet ali šestkrat na dan zdrobljeno korenje, repa in pesa. Vselej pa naj bo klaje toliko, kolikor živalim diši. Drugi in tretji teden pa se njim polaga le trikrat na dan a zato močnejše in tečnejše stvari, ječmen ali oves. A na to naj bi vsaka skrbna gospodinja vestno pazila, da je koritce ali posoda, v katero se žito vsipa, čista in zmita.

Četrti in zadnji teden pa se jim kuha grah ali vsaj namaka v toplo vodo, ker to sočivje najbolj pospešuje pisanje in več izda v kratkem času, kakor krompir, korenje ali pesa skoz tri ali štiri tedne.

Voda, ki se goskam ob času pisanja podaja, naj bo vedno čista in zato se naj večkrat prenovi in le v snažni posodi. Da pa živali bolj žeja in na ta način več vode va-se jemljejo, vrže se jim v vodo kosček oglja. Tega pikajo, ga gledajo in se ob njem mučijo a s tem si tudi žejo vzbujajo. Toraj le pridno na delo gospodinjke, požurite se in zredite si za vesele (velikonočne) praznike prav debelih in mastnih gosek!

Drevesni koli.

Kol je drevescu, ki ga na stalno mesto presadimo, prepotraben, in mora biti, da bo trpežen in svoj namen dosegel, po zimi posekan, iz zdravega ravnega lesa, gladko obrezan in na vrhu zadostuje do 5 cm. debelosti. Razume se, da če se kako večje drevo s sadjem obloženo nagne ali ga burja sprevrne, je nepotraben močen kol.

Slab kol, predolg, ki med veje sega, skrivljen in grčast skorjo oguli in drevo rani, predebel pa za razvitek drevesec sploh škoduje, ker deblo obsenči, vsled česar se na obsenčeni strani zavoljo pomanjkanja zraka

in svetlobe drevo, oziroma deblo slabeje razvija in za debelim kolom najraje deblo pozebe. Žal, da slabe kole prepogosto vidimo. Nekateri priporočajo, da tam, kjer se je bati, da drevje živina poškoduje, z vozom ali na kak način koli lahko rani, tri kole postavimo. Res, da ravno pri hišah, pred krmo, je taka ograja lepa in trpežna pa predraga je, in če se potem, ko je že drevo vsajeno, ograja postavlja, se korenine ranijo; povsod drugod pa zadostuje eden dober kol. Če se deblo s trnjem pravilno obveže, tedaj se živina drgala ne bo. Da kol trdo stoji in se korenine ne ranijo, postavi ga, preden se drevo vsadi. Dober kol ostane 5—7 let in po ovi dobi drevo ne potrebuje več kola. Za kolo je najboljši mecesnov, smrekov in tudi borov les. Kol ne sme nikoli čez veje segati, in deblo se mora navadno dvakrat h kolu s trto privezati.

Sadjerejsko društvo za Šoštanjski okraj ima dne 6. januarja 1894 popoldne ob 1/4. uri v gostilni gosp. J. Skaza v Velenji svojo izvanredno skupščino z naslednjim dnevnim redom:

- Sestava pravil za sadje- in vinorejsko društvo.
- Razgovori o napravi in oskrbovanji trtnice.
- Razni nasveti.

Pri tej priliki bodo tudi vsi gg. udje, koji so se za drevesa oglašili, ista brezplačno dobili.

Ker že tudi našim vinogradom preti najhujši udarec, da jih namreč v kratkem obišče neljubi in strašni gost — trtna uš —, se toraj vsi posestniki vinogradov, sosebno pa ovi, kateri še niso udje omenjenega društva, na to opozorijo, da ne zamudijo prilike, ter se tega zborovanja mnogobrojno vdeležijo in tudi k društvu kot udje pristopijo.

Sejmovi. Dne 29. decembra v Spielfeldu. Dne 2. januarja 1894 v Bučah in v Radgoni. Dne 3. januarja v Lučanah in na Ptuj. Dne 4. januarja na Bregu v Ptuj.

Dopisi.

Iz Vojnika. (Razno.) Dne 9. novembra spremili smo rajno Francisko Kresnik h grobu, katera se je bila še le razcvetela, ker je bila še le stara 18 let. Ako ravno se res mlada, je bila že več let starišem v veliko podporo. Ker ni bila ravno od premožnih starišev, zato se je silila prerano k delu, to pa je bilo za njena mlada leta še pretežavno, vsled tega si je tudi nakopala bolezen, in tudi prerano smrt. Dne 4. novembra t. l. je bila previdena s sv. sakramenti, potem je pa udana v voljo božjo čakala na belo ženo, kedaj da bo prišla pretrgat nit njenega življenja. In res, njej ni bilo treba dolgo čakati, ker že dne 7. novembra proti večeru si je še želela nekatere svoje ljubše prijateljice, da se je še poslovila od njih. Okoli 7. ure je pa zatula svoje mlade oči k večnemu počitku. In ker je bila iz križevske družbe, se je zbralo mnogo deklet z venci na glavi in gorečimi svečami v rokah, kar se že več let ni zgodilo v Vojniški župniji, če je že ravno več družbinskih deklet pomrlo in se zaneslo k večnemu počitku. Je že bila volja božja tako, da je ravno to deklico zopet doletela ta čast, da bi ji le bila tudi v izveličanje! Preden smo jo zagrnili v krilo matere črne zemlje, zapele so ji še družbinske sestre prelepo pesem, katera se navadno poje pri pogrebu križevskih deklet, kar je mnogo ljudij do solz pripravilo. Komaj je preteklo 13 dnij, že smo bili zopet z drugo in še in z bolj mlado deklico na pokopališču, ta je bila Rozalija Gajšek. Ona je še le